

ERÄS KRISTUKSEN LAUSELMA.

Eliaan lähetykskirje n:o 3.

Matteuksen evankeliumin seitsemännessä luvussa luemme nuo tunnetut Kristuksen sanat: „rukoilkaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä se joka rukoilee, hän saa; ja se, joka etsii, hän löytää; ja joka kolkuttaa, hänelle avataan.“ Aivan samat sanat esiintyvät Lukaassakin, 11:ssä luvussa.

Mitähän Jeesus tällä rukoilemisella ja etsimisellä tarkoittaa? Jättääkö hän kunkin ihmisen ratkaistavaksi, mitä on rukoiltava ja mitä etsittävä, vai määrittelee hän jollain tavalla sen asian itse? Jos tarkastamme evankeliumia, huomaamme, ettei Jeesus tässä suhteessa jätä meitä ilman johtoa ja johdatusta, vaan päin vastoin selvin sanoin ilmaisee, mitä se kaikkein tärkein on, jota ihmisen ennen muita asioita tulee etsiä ja rukoilla. Heti seuraavista värsyistä kuuluu kolmas Lukaassa näin: „jos nyt te, jotka olette pahat, voitte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljon enemmän antaakaan teidän taivaallinen isänne pyhää henkeä niille, jotka sitä anovat?“ Pyhää henkeä Jeesus siis kehottaa oppilaitaan etsimään. Matteuksen evankeliumissa kuuluvat nämä sanat vähän epämääräisemmin näin: „. . . kuinka paljon enemmän teidän isänne, joka on taivaissa, on antava hyviä niille, jotka häneltä anovat?“ Ettei Matteuskaan tarkoita mitään „hyvää“ tahansa, näkyy edellisen luvun 33:sta värsystä, jossa hän ennen kaikkia käskää etsimään „Jumalan valtakuntaa“. Voi siis hyvällä syyllä otaksua, että nämä kolme asiaa, „pyhä henki“, „hyvä“ ja „Jumalan valtakunta“, ovat jossain likeisessä yhteydessä keskenään.

Mitähän Kristus tarkoittaa „pyhällä hengellä?“ Hän antaa sille kaksi muutakin nimeä: „lohduttaja“ ja „totuuden henki“, ja selvemmin hänen tarkoituksensa näkyy seuraavasta värsystä: „Mutta lohduttaja, se pyhä henki, jonka isä on lähettävä, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanonut olen.“

Totuuden henkeä, joka kaikki opettaa, siis toisin sanoen viisautta, Kristus käskää meitä etsimään ja vakuuttaa meille, että me sen löydämme, että isä taivaissa antaa meille, mitä me pyydämme. Aivan samaan tapaan lausuu apostoli Jakob epistolassaan (1:5): „Mutta jos joltakin teistä viisautta puuttuisi, hän anokoon sitä Jumalalta, joka jokaiselle antaa yksinkertaisesti eikä soimaa; ja se hänelle annetaan.“

Kristuksen sanat „etsikää, niin te löydätte“ eivät niin muodoin ole ainoastaan korupuhetta, jota meidän

tulisi ihailta ja — unohtaa. Ne ovat merkillisiä sanoja ja ovat tärkeänä avaimena sille, joka tahtoo syventyä uuden testamentin henkeen ja ylipäänsä oppia tietämään, mitä n. k. uskonto on.

Näillä sanoillaan todistaa Kristus, ettei totuus eli viisus ole jokaisen saavutettavissa millä ehdoilla tahansa eikä liioin poikkeuksetta tarjona kaikille valmiiksi laadittuna uskona. Näillä sanoillaan hän kohottaa uskonnon ulkonaisen ja jokapäiväisen yli ja tekee siitä jotakin suurta, korkeata ja salaperäistä — tekee siitä Jumalan valtakunnan, jonka portti avataan ainoastaan sille, joka kolkuttaa. Totuuden löydämme ainoastaan, jos sitä etsimme. „Taivaitten valtakunta otetaan väkiryynnäköllä“ — se on omilla ponnistuksilla. Näillä samoilla sanoilla Kristus myös osottaa, missä suhteessa tosi viisus oikeastaan on ihmiseen. Se ei ole oppi tai ajatusjärjestelmä, jota kouluutettu ymmärrys koska tahansa voi käsittää ja arvostella, vaan se kuuluu näkymättömään maailmaan. Jokaisen täytyy itse ponnistella voimiaan ja rukoilemalla etsiä sitä omasta itsestään; silloin hän saa palkakseen oman henkisen valistuksen, oman lohduttavan tiedon „kaikesta“.

Samalla kun Kristus huomauttaa, ettei ihminen voi saavuttaa totuutta vaivatta ja ponnistuksitta, samalla hän lausuu elävänä vakaumuksenaan, että totuus on olemassa. Tosi viisus on luonnon henkinen, näkymätön puoli, „Jumalan valtakunta“. Sentähden se on ala, joka on tutkimukselle avoin, ja Kristus on sanoillaan tehnyt uskonnon henkiseksi tieteeksi. Niinkuin tiedemies etsii luonnon lakia kokeilemalla ja tekemällä loogillisia johtopäätöksiä, niin uskonnonkin oppilaan tulee etsiä totuutta tekemällä kokemuksia sisäisen eli henkisen elämän alalla, ajattelemalla ja rukoilemalla. Erotus on siinä, että edellisen tutkimusalana on ulkonainen luonto, jota vastoin jälkimäisen tutkimusalana on se näkymätön maailma, johon sielu kuuluu. Yhtäläisyys on vielä suurempi.

Kun tiedemies tuhannen onnistumattoman kokeen perästä keksii lakinsa, tapahtuu se äkkiä, aivan kuin sattumalta; yksi ainoa onnistunut koe on äkkiä todistanut oikeaksi sen totuuden, jonka hänen neronsa aavisti; ja nyt hänen vain tarvitsee varmistua vakaumuksessaan. Sama on uskonnollisen totuuden etsijän laita. Hän etsii ja rukoilee ja kolkuttaa, kunnes on epätoivon partaalla; ainoa, mikä hänet taistelussa ylläpitää, on etäällä tuikkiva toivon tähti, joka ennustaa tulevaa valoa. Ja sitten äkkiä, ikäänkuin taikaiskusta, joutuu etsivä oppilas keskelle totuuden valoa. Ilmestys ylhäältä päin on äkkiä suonut hänelle hänen kaipaamansa tiedon „kaikesta“. Sekä tiedemies että oppilas ovat „löytäneet“. Eivät he tiedä millä tavalla, he vain tietävät, että ovat rukoilleet ja kolkuttaneet. Ja sitten yhdellä kertaa on heille kaikki annettu, on heille avattu totuuden valtakunnan portit.

Mutta nämä merkilliset sanat ilmaisevat vieläkin enemmän. Niiden kautta Kristus todistaa, ettei hän ole uskonnollinen kiihkoilija, joka kaupittelee uskoa kuin mitään tavaraa ja jonka ainoana silmämääränä on „kääntää“ niin paljon ihmisiä kuin mahdollista, vaan että hän päinvastoin on syvämielinen ajattelija ja mies, jolla on selvä tieteellinen näkökanta. Kristus ei puhu ainoastaan tunteille, hän ei ainoastaan herätä nukkuvaa omaatuntoa, hän vetoaa järkeenkin. „Minä olen tullut lausumaan totuutta, ja jos sinä vilpittömällä sydämellä sitä etsit, olet sinä huomaava, että minun puheeni on totuus.“ Sillä tavalla puhuu mies, joka tietää. Ja se herättää luottamusta.

Tässä on mies, joka väittää, että hänen tehtävänsä on julistaa totuus, ja hän pyytää ihmisiä uskomaan sanoihinsa, luvaten heille pelastusta ja autuutta. Hän väittää, että ainoa tie autuuteen on häneen uskomisen, uskomisen, että mitä hän puhuu on totta. Mutta hän ei esinny käskijänä, joka vaatii että hänen omaa personallista tahtoaan on noudatettava; hän ei puhu itsestään. Hän on löytänyt totuuden ja hän kärsii siitä, että hänen veljensä vaeltavat pimeydessä ja tietämättömyydessä. Sentähden hän sydämensä syvyydestä heille huutaa „etsikää niin te löydätte . . . Ja silloin ymmärrätte, etten minä puhu itsestäni, vaan totuudesta“.

Tämä todella herättää huomiotamme — sekä välinpitämättömän että ylpeän ja epäilevän. Mies kärsii vihaa, vainoa ja kaikenlaisia tuskia ja lopulta marttyyrikuoleman, sentähden että hän julistaa totuuden. Hän todistaa elämällään ja hengellään, että totuus on olemassa. Välinpitämättömiä hän herättää, ylpeitä hän varottaa, epäileviä hän rohkaisee. Hän lohduttaa murheellisia, hän kutsuu luokseen toivottomia ja raskautetuita. „Tulkaa minun luokseni, te kaikki, minä tahdon teitä virvottaa. Autuaat olette, jotka nyt

surette, ilonne on oleva suuri. Sillä katsokaa, on olemassa totuus tässä kärsimyksen, taistelun ja vääryyden maailmassa. Tämä totuus loistaa valona teissä itsessänne, vaikka vaellatte sokeudessa ettekä sitä näe. Mutta minä olen sen valon löytänyt, kuunnelkaa minun sanojani.“

Ja ensimmäinen neuvo, jonka hän antaa meille, joilla „on korvat kuulla“, on: „etsikää — kaikesta sydämestänne, koko sielullanne“.

Eikö tämä kehoitus herätä vireille sielumme voimia? „Kääntykää pois turhista pyrinnoistänne! Herätkää välinpitämättömyytenne horrostilasta! Astukaa sille uudelle elämän tielle, joka teille viitotaan, ja etsikää totuutta! Sillä totuus on olemassa ja se on todellinen elämä.“

Nämä sanat ovat varottavia, mutta lupaavia. Me jäämme ihmettelemään niitä uusia näköaloja, jotka avautuvat silmiemme eteen. Koko elämämme saapi äkkiä ylimaallisen kirkkauden.

Me ihmiset etsimme kaikenmoista, mutta harvoin me etsimme totuutta. Useimpien mielestä koko elämän tarkoitus on siinä, että taistelemme aineellisesta olemassaolosta ja etsimme aineellisen elämän tarjoomia nautintoja . . . Kuinka toisenlainen on Kristuksen elämäkatsomus! Näin kuuluu hänen kantansa:

„Älkää siis murehtiko sanoen: mitä syömme? tai: mitä juomme? tai: millä vaatetamme itsemme? Kaikkea tähän pakanat havittelevat. Sillä taivaallinen isänne tietää, että tarvitsette tätä kaikkea. Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin tämä kaikki siinä sivussa annetaan teille.“

[Tämä Elian lähetykskirje on ilmestynyt vuonna 1904. Uudemman kerran se on painettu Pohjolan Valo -aikakauslehdessä vuonna 1950 (ss. 11-13). Lentolehdestä Heikki Kesävuori otti näköispainoksen vuonna 1989. Sen mukaan tämä tallennos on tehty, koska mitään muuta originaalia en ole toistaiseksi onnistunut hankkimaan. Lentolehteen, josta kyseinen näköispainos on otettu, ei ole merkitty sen painovuotta, joten tiedossani ei ole, onko se vuoden 1904 painos vai jokin muu. Huomautus *Pekka Okeo*.]